RYSKA II

RYSK LITTERATURHISTORIA

Dikter

Содержание

Гаврила Державин

Солове́й во сне

Я на хо́лме спал высо́ком,
Слы́шал глас твой, солове́й,
Да́же в са́мом сне глубо́ком
Вня́тен был душе́ мое́й:
То звуча́л, то отдава́лся,
То стена́л, то усмеха́лся
В слу́хе издале́че он;
И в объя́тиях Кали́сты
Пе́сни, вздо́хи,кли́ки,сви́сты
Услажда́ли сла́дкий сон.
Е́сли по мое́й кончи́не,
В ску́чном, бесконе́чном сне,
Ах! не бу́дут так, как ны́не,
Э́ти пе́сни слы́шны мне;
И весе́лья, и заба́вы,
Пля́сок, ли́ков, зву́ков сла́вы
Не услы́шу бо́льше я, -
Ста́ну жи́знью наслажда́ться,
Ча́ще с ми́лой celова́ться,
Слу́шать пе́сни соловья́.

Gavrila Derzjavin

Näktergalen i dröm

Jag sov på en hög kulle,
och hörde din röst, o näktergal,
Till och med i den djupaste sömn
hördes den i min själ:
Än ljöd den, än genljöd den,
Än stönade den, än skrattade den
i fjärran i mitt öra.
Och i Kallistos omfamningar
förljuvade sånger, ston, skrik och
viskningar min ljuva sömn.
Om efter min död,
i den tråkiga, eviga sömnen
ack! inte dessa sånger
kommer att ljuda för mig som nu;
Och om jag inte mer får höra
glädjens och nöjets ljud danser,
jubelljud, ärans ljud, -
då skall jag njuta av livet,
oftare kyssa min älskade,
och lyssna på näktergalens sång.

Översatt av Per-Arne Bodin

***

Река́ времён в своём стремле́ньи
Уно́сит все дела́ люде́й
И то́пит в про́пасти забве́нья
Наро́ды, ца́рства и царе́й.
А е́сли что и остаётся
Чрез зву́ки ли́ры и трубы́,
То ве́чности жерлом пожрётся
И о́бщей не уйдёт судьбы.

I tidevarvens snabba flöde

I tidevarvens snabba flöde
förs allt vad mänskor skapat bort
och ned i glömskans avgrund störtas nationer,
konungar och folk.
Och återstår där ännu något
bland lyrors och basuners ljud
skall evigheten det förtära:
det skall ej undgå alltings lott.

1816

Översatt av Lars Erik Blomqvist

Александр Пушкин
*К****

Я по́мню чу́дное мгнове́нье:
Передо́ мной яви́лась ты,
Как мимолётное виде́нье,
Как ге́ний чи́стой красоты́.

В томле́ньях гру́сти безнаде́жной,
В трево́гах шу́мной суеты́,
Звуча́л мне до́лго го́лос не́жный
И сни́лись ми́лые черты́.

Шли го́ды. Бурь поры́в мяте́жный
Рассе́ял пре́жние мечты́,
И я забы́л твой го́лос не́жный,
Твои́ небе́сные черты́.

В глуши́, во мра́ке заточе́нья
Тяну́лись ти́хо дни мои́
Без божества́, без вдохнове́нья,
Без слёз, без жи́зни, без любви́.

Душе́ наста́ло пробужде́нье:
И вот опя́ть яви́лась ты,
Как мимолётное виде́нье,
Как ге́ний чи́стой красоты́.

И се́рдце бьётся в упое́нье,
И для него́ воскре́сли вновь
И божество́, и вдохнове́нье,
И жизнь, и слёзы, и любо́вь.

***

Я вас люби́л: любо́вь ещё, быть мо́жет,
В душе́ мое́й уга́сла не совсе́м;
Но пусть она́ вас бо́льше не трево́жит;
Я не хочу́ печа́лить вас ниче́м.

Я вас люби́л безмо́лвно, безнаде́жно,
То ро́бостью, то ре́вностью томи́м;
Я вас люби́л так искренно́, так не́жно,
Как дай вам Бог люби́мой быть други́м.

Alexander Pusjkin
*Till K**

Jag minns den stunden underbara:
du stod där framför mig med ens;
du tycktes mig en drömbild vara,
en glimt av skönhet utan gräns.

I smärtan som tycks evigt ruva
förtvivlad, hopplös i mitt bröst
jag såg ditt ansikte det ljuva
och länge ljöd din milda röst.

Men åren gick. Som storm om hösten
de skingrade var dröm jag drömt.
Jag glömde bort den milda rösten,
ditt ljuva ansikte var glömt.

Och i den mörka ensamheten
gled dagarna mig stumt förbi
och kärlekslös var verkligheten,
berövad liv och fantasi.

Då väcktes jag av ljuset klara:
du stöd där framför mig med ens;
du tycktes mig en drömbild vara,
en skymt av skönhet utan gräns.

Och hjärtat slår: lycksaligheten
har åter vaknat i mitt bröst,
av kärlek fylld är verkligheten,
av liv och fantasi och tröst.

Jag höll er kär…

Jag höll er kär: min kärlek djupt därinne i
hjärtat har ej ännu brunnit ner. Dock skall
den aldrig störa mer ert sinne, jag vill ej
mer bedröva er.

Jag höll er kär i stum och hopplös smärta,
försagd ibland men svartsjuk ock ändå -
jag höll er kär med varmt och öppet hjärta:
Gud, att en annan må er älska så.

1829

Översatt av Lars Erik Blomqvist

Михаил Лермонтов
И ску́чно и гру́стно

И ску́чно и гру́стно, и не́кому ру́ку пода́ть
В мину́ту душе́вной невзго́ды ...
Жела́нья! ... что по́льзы напра́сно и ве́чно жела́ть? ...
А го́ды прохо́дят - все лу́чшие го́ды!
Люби́ть ... но кого́ же? ... на вре́мя - не сто́ит труда́,
А ве́чно люби́ть невозмо́жно.
В себя́ ли загля́нешь? - там про́шлого нет и следа́:
И ра́дость, и му́ки, и всё там ничто́жно ...
Что стра́сти? - ведь ра́но иль по́здно их сла́дкий неду́г
Исче́знет при сло́ве рассу́дка;
И жизнь, как посмо́тришь с холо́дным внима́ньем вокру́г,
Така́я пуста́я и глу́пая шу́тка ...

1840

Michail Lermontov
Jag leds och jag sörjer…

Jag leds och jag sörjer och ingen, jag räcker min hand
den stund då min själ känner vånda...
Och lustan!... Vad nyttjar den eviga lustan väl till?..
Och åren som går - dessa bästa i livet!
Att älska... Men vem?... För en tid är det mödan ej värt
och älska för evigt är lönlöst.
Betrakta dig själv; ej ett spår av allt detta som fanns;
bekymmer och glädje, nej allt är ett intet...
Passionen? - Den ljuvliga plågan en dag hastar bort
så snart som förnuftet får tala.
Och ser du omkring dig med kylig och uppmärksam blick
är livet ett löjligt och meningslöst gyckel.

Översatt av Lars Erik Blomqvist

Михаил Лермонтов
Парус

Белéет пáрус одинóкий
В тумáне мóря голубóм!..
Что и́щет он в странé далёкой?
Что ки́нул он в краю́ роднóм?..

Игрáют вóлны - вéтер сви́щет,
И мáчта гнётся и скрипи́т...
Увы́, - он счáстия не и́щет
И не от счáстия бежи́т!

Под ним струя́ светлéй лазу́ри,
Над ним луч сóлнца золотóй...
А он, мятéжный, прóсит бу́ри,
Как бу́дто в бу́рях есть покóй!

Michail Lermontov
Ett segel

Ett ensamt segel ses försvinna
mot havets ljusblå töckenrand.
På fjärran kust - vad vill han finna?
Vad lämnar han på hemmets strand?

Och vågen brusar, vinden kröker
hans mast: den gnisslar tungt och gnyr...
Ack, lyckan är det ej han söker,
från lyckan är det ej han flyr.

I sjön som azur vattnet svallar.
I skyn slår solens guld en bro.
På stormen orosfylld han kallar
som om i stormen funnes ro.

1832
Översatt av Nils Åke Nilsson

Федор Тютчев
Silentium

Молчи́, скрывáйся и таи́
И чу́вства и мечты́ свои́ –
Пускáй в душéвной глубинé
Встаю́т и захóдят онé
Безмóлвно, как звёзды в ночи́, -
Любу́йся и́ми - и молчи́.

Как сéрдцу вы́сказать себя́?
Другóму как поня́ть тебя́?
Поймёт ли он, чем ты живёшь?
Мысль изречённая есть ложь;
Взрывáя, возмути́шь ключи́, -
Питáйся и́ми - и молчи́.

Лишь жить в самóм себé умéй -
Есть цéлый мир в душé твоéй
Таи́нственно-волшéбных дум;
Их оглуши́т нару́жный шум,
Дневны́е разгóнят лучи́, -
Внимáй их пéнью - и молчи́!..

Fjodor Tjuttjev
Silentium

O göm dig i dig själv och göm
i dig var känsla och var dröm!
Låt dem gå upp i själens blå
och ner igen som stjärnor gå
på nattens himmels mörkblå stig:
gläd dig däråt, var tyst och tig!

Det som ditt hjärta djupast bär,
det som din tanke innerst är,
utav en annan aldrig ägs,
och lögn blir varje ord som sägs.
Gå tyst till källans rand din stig,
släck där din törst, var tyst och tig!

Blott i dig själv att leva lär!
Ett världssystem du finner där,
och tankars sfärmusik du hör,
som dagens yttre brus blott stör.
Se dina tankars himmelsstig,
hör deras sång, var tyst och tig!

Översatt av Göran Lundberg

***

Люблю́ глаза́ твои́, мой друг,
С игро́й их пла́менно-чуде́сной,
Когда́ их приподы́мешь вдруг
И сло́вно мо́лнией небе́сной
Оки́нешь бе́гло це́лый круг.

Но есть сильне́й очарова́нья:
Глаза́ поту́пленные ниц,
В мину́ты стра́стного лобза́нья,
И сквозь опу́щенных ресни́ц
Угрю́мый, ту́склый огнь жела́нья.

***

Jag älskar dina ögon, min vän,
med deras underbart eldiga lek,
när du helt plötsligt höjer dem
och liksom en himmelens blixt
i en blick omfattar hela synranden.

Men det finns en starkare förtrollning:
dina ögonen sänkta nedåt,
i ett ögonblick av passionerad kyss,
och den dystra, matta åtråns eld
som skymtar genom sänkta ögonfransar.

Översatt av Per-Arne Bodin

Валерий Брюсов
Ю́ному поэ́ту

Ю́ноша бле́дный со взо́ром горя́щим,
Ны́не даю́ я тебе́ три заве́та.
Пе́рвый прими́: не живи́ настоя́щим,
То́лько гряду́щее - о́бласть поэ́та.

По́мни второ́й: нико́му не сочу́вствуй,
Сам же себя́ полюби́ беспреде́льно.
Тре́тий храни́: поклоня́йся иску́сству,
То́лько ему́ безразду́мно, бесце́льно.

Ю́ноша бле́дный со взо́ром смущённым!
Е́сли ты при́мешь мои́х три заве́та,
Мо́лча паду́ я бойцо́м побежде́нным,
Зна́я, что в ми́ре оста́влю поэ́та.

Valerij Brjusov
Till en ung poet

Bleke yngling med brinnande blick!
Trenne bud skall jag ge dig nu:
Tag det första: Lev ej i nuet,
endast det kommande tillhör poeten.

Minns det andra: Tänk på ingen,
älska dig själv däremot utan gräns.
Akta det tredje: Vörda konsten,
endast den, utan tvivel och mål.

Bleke yngling med brinnande blick!
Om du följer buden jag ger dig
då kan jag stupa som en soldat,
viss att på jorden finns kvar en poet.

Översatt av Bengt Jangfeldt och Björn Julén

Иннокентий Анненский
Сентя́брь

Раззолочённые, но ча́хлые сады́
С собла́зном пу́рпура на ме́дленных неду́гах,
И со́лнца по́здний пыл в его́ коро́тких ду́гах,
Невла́стный вы́литься в души́стые плоды́.

И жёлтый шёлк ковро́в, и гру́бые следы́,
И по́нятая ложь после́днего свида́нья,
И па́рков чёрные, бездо́нные пруды́,
Давно́ гото́вые для спе́лого страда́нья ...

Но се́рдцу чу́дится лишь красота́ утра́т,
Лишь упое́ние в заворожённой си́ле;
И тех, кото́рые уж ло́тоса вкуси́ли,
Волну́ет вкра́дчивый осе́нний арома́т.

1904

Innokentij Annenskij
September

Förgyllda men förfallna trädgårdar i rött,
där purpurn lockar genom allt som långsamt, slocknar,
och solens sena glöd i höstens korta bågar
som är för kraftlös för att skänka doft av frukt.

Och gräsets gula silke, märkt av grova spår,
det allra sista mötets helt förstådda lögner,
och dessa parkers svarta, bottenlösa dammar,
som länge, tyst och tåligt, väntat mogna kval ...

Men hjärtat känner skönheten i det som fanns,
och hänförs blott av dessa trolldomskrafter;
men de som redan smakat lotusblomman andas
upphetsat denna inställsamma doft av höst.

Översatt av Bengt Jangfeldt och Björn Julén

Александр Блок
***

Де́вушка пе́ла в церко́вном хо́ре
О всех уста́лых в чужо́м краю́,
О всех кораблях́, уше́дших в мо́ре,
О всех забы́вших ра́дость свою́.

Так пел её го́лос, летя́щий в ку́пол,
И луч сия́л на бе́лом плече́,
И ка́ждый из мра́ка смотре́л и слу́шал,
Как бе́лое пла́тье пе́ло в луче́.

И всем каза́лось, что ра́дость бу́дет,
Что в ти́хой за́води все корабли́,
Что на чужби́не уста́лые лю́ди
Све́тлую жизнь себе́ обрели́.

И го́лос был сла́док, и луч был то́нок,
И то́лько высо́ко, у Ца́рских Врат,
Прича́стный Та́йнам, - пла́кал ребёнок
О том, что никто́ не придёт наза́д.

Август 1905

Alexander Blok
***

En flicka sjöng i en kyrkokör,
om skeppen som går mot okända stränder,
om alla dem, vilkas lycka dör,
om alla som smäktar i främmande länder.

Vit sken hennes dräkt i en stråles ljus,
och rösten steg mot den blå kupolen,
och alla hörde vid orgelns brus
den vita klänningen sjunga ur strålen.

Och alla tycktes, att lyckans hand
nu styrde skeppen mot lugna hamnar
och förde de trötta i främmande land
till hemmet, till vänskaps och kärleks famnar.

Och rösten var mjuk som den mjukaste tröst.
Men längst där framme vid koret gråter
vid heliga mässan en barnaröst
for någon som ändå ej kommer åter.

Översatt av Göran Lundberg

***

Ночь, у́лица, фона́рь, апте́ка,
Бессмы́сленный и ту́склый свет.
Живи́ ещё хоть че́тверть ве́ка –
Всё бу́дет так. Исхо́да нет.

Умрёшь — начнёшь опя́ть снача́ла,
И повтори́тся всё, как встарь:
Ночь, ледяна́я рябь кана́ла,
Апте́ка, у́лица, фона́рь.

10 октября 1912

***

Natt, gata, apotek och lykta,
ett dimmigt sken och - ingenting.
Och tiden går, och sekler flykta,
men kvar står livets slutna ring.

En dör - från början en skall börja
i samma evigt gamla lek:
natt, bro, kanal och isig sörja
och gata, lykta, apotek.

Översatt av Göran Lundberg

Анна Ахматова
Ве́чером

Звене́ла му́зыка в саду́
Таки́м невырази́мым го́рем.
Свежо́ и о́стро па́хли мо́рем
На блю́де у́стрицы во льду.

Он мне сказа́л: «Я ве́рный друг!» -
И моего́ косну́лся пла́тья.
Как не похо́жи на объя́тья
Прикоснове́нья э́тих рук.

Так гла́дят ко́шек и́ли птиц,
Так на нае́здниц смо́трят стро́йных
Лишь смех в глаза́х его́ споко́йных,
Под лёгким зо́лотом ресни́ц.

А ско́рбных скри́пок голоса́
Пою́т за сте́лющимся ды́мом:
«Благослови́ же небеса́ –
Ты пе́рвый раз одна́ с люби́мым».

Март 1913

Anna Achmatova
***

Musiken gled genom parken
med toner av vemod och sorg.
Och doften av hav från faten
steg frisk från ostron på is.

Han sade: "Jag är dig trogen"
och rörde vid klänningen lätt.
Hur kalla var inte hans händer
som snuddade kärlekslöst.

Så smeker man katter och fåglar,
så ser man på skönhetens ritt.
Blott skratt i hans lugna ögon,
hans ögonhår, ljusa som guld.

Och parkens musik av fioler
når sorgset fram genom rök:
"Först nu, som en skänk från ovan,
är jag samman med den jag har kär".

Översatt av Bengt Jangfeldt och Björn Julén

***

Черне́ет доро́га примо́рского са́да,
Желты́ и свежи́ фонари́.
Я о́чень споко́йная. То́лько не на́до
Со мно́ю о нём говори́ть.

Ты ми́лый и ве́рный, мы бу́дем друзья́ми
Гуля́ть, целова́ться, старе́ть ...
И лёгкие ме́сяцы бу́дут над на́ми,
Как сне́жные звёзды, лете́ть.

Март 1914

***

Svart ligger havsträdgårdsvägen.
De gula lyktorna lyser svalt.
Jag är mycket lugn. Men helst

vill jag slippa tala om honom.
Trofaste, käre, vi skall bli vänner ...
och vandra och kyssas och åldras ...
som snöstjärnor skall de lätta
månaderna flyga över oss.

Översatt av Bengt Jangfeldt och Björn Julén

Николай Гумилев
Мои́ чита́тели

Ста́рый бродя́га в Адди́с-Абе́бе,
Покори́вший мно́гие племена́,
Присла́л ко мне чёрного копьено́сца
С приве́том, соста́вленным из мои́х стихо́в.
Лейтена́нт, води́вший каноне́рки
Под огнём неприя́тельских батаре́й,
Це́лую ночь над ю́жным мо́рем
Чита́л мне на па́мять мои́ стихи́.

Челове́к, среди́ толпы́ наро́да
Застрели́вший импера́торского посла́,
Подошёл пожа́ть мне ру́ку,
Поблагодари́ть за мои́ стихи́.

Мно́го их, си́льных, злых и весёлых,
Убива́вших слоно́в и люде́й,
Умира́вших от жа́жды в пусты́не,
Замерза́вших на кро́мке ве́чного льда,
Ве́рных на́шей плане́те,
Си́льной, весёлой и злой,
Во́зят мои́ кни́ги в седе́льной су́мке,
Чита́ют их в па́льмовой ро́ще,
Забыва́ют на то́нущем корабле́.

Я не оскорбля́ю их неврастени́ей,
Не унижа́ю душе́вной теплото́й,
Не надоеда́ю многозначи́тельными намёками
На содержи́мое вы́еденного яйца́,
Но когда́ вокру́г сви́щут пу́ли,
Когда́ во́лны лома́ют борта́,
Я учу́ их, как не боя́ться,
Не боя́ться и де́лать что на́до.

И когда́ же́нщина с прекра́сным лицо́м,
Еди́нственно дороги́м во вселе́нной,
Ска́жет: я не люблю́ вас,
Я учу́ их, как улыбну́ться,
И уйти́ и не возвраща́ться бо́льше.
А когда́ придёт их последни́й час,
Ро́вный, кра́сный тума́н засте́лит взо́ры,
Я научу́ их сра́зу припо́мнить
Всю́ жесто́кую, ми́лую жизнь,
Всю́ родну́ю, стра́нную зе́млю,
И, предста́в пред ли́ком бо́га
С просты́ми и му́дрыми слова́ми,
Ждать споко́йно его́ суда́.

Nikolaj Gumiljov

Mina läsare
En gammal vagabond i Addis Abeba
som kuvat åtskilliga stammar
sände en svart spjutbärare till mig
med en hälsning bestående av mina dikter.
En löjtnant som fört kanonbåtar
genom fiendeeld
läste en hel natt vid ett sydligt hav
ur minnet mina dikter för mig.

En man som mitt i folkmassan
hade skjutit kejsarens sändebud
kom fram till mig för att trycka min hand
och tacka för mina dikter.

De är många - alla dessa starka, onda och glada,
som har nedlagt elefanter och människor,
som har plågats av törst i ödemarken,
som har frusit på den eviga isens rand,
som är trogna vår starka, onda och glada planet -
de är många som för med sig mina dikter
i sadelväskan,
läser dem i en palmlund,
glömmer dem på ett sjunkande skepp.

Jag förolämpar dem inte med neurasteni.
förnedrar dem inte med själslig hetta,
tröttar inte ut dem med mångtydiga anspelningar
på innehållet i ett urätet ägg,
men när kulorna börjar vina,
när vågorna krossar fartygens bord,
då lär jag dem att inte vara rädda,
att inte vara rädda utan göra vad som krävs.

Och när en kvinna med vackert ansikte,
det enda som de håller kärt i universum,
säger: Jag älskar er inte,
då lär jag dem att le
och att gå sin väg för att aldrig mera återvända.

Och när deras sista stund kommer,
när den jämnröda slöjan lägger sig över blicken,
då skall jag lära dem att genast minnas
hela det grymma, kära livet,
hela deras egen underliga jord,
och att, när de står inför Guds anlete,
med enkla och visa ord
lugnt invänta Hans dom.

Осип Мандельштам
***
Бессóнница. Гомéр. Тугúе парусá.
Я спúсок кораблéй прочёл до середúны:
Сей длúнный вы́водок, сей пóезд журавлúный,
Что над Эллáдою когдá-то поднялся́.

Как журавлúный клин в чужúе рубежú, -
На головáх царéй божéственная пéна, -
Кудá плывёте вы? Когдá бы не Елéна,
Что Трóя вам однá, ахéйские мужú?

И мóре, и Гомéр - всё двúжется любóвью.
Когó же слýшать мне? И вот Гомéр молчúт,
И мóре чёрное, витúйствуя, шумúт
И с тя́жким грóхотом подхóдит к изголóвью.

1915

Osip Mandelstam
***
Sömnlöshet. Homeros. Spända segel.
Listan över skeppen har jag läst till hälften:
Denna långa kläckning, detta tåg av tranor
som en gång lyfte över Hellas' strand.

Som en kil av tranor mot främmande kuster,
över kungarna står ett gudomligt skum.
Vart är ni på väg? Om inte Helena funnes,
vad skulle ni då med Troja till, akajiske män?

Både havet och Homeros rörs av kärlek.
Vem skall jag då lyssna till? Så tiger Homeros,
och havet, mörkt, vältaligt brusande,
närmar sig dånande min huvudgärd.

Översatt av Bengt Jangfeldt och Björn Julén

Владимир Маяковский
***

По мостово́й мое́й души́
изъе́зженной
шаги́ поме́шанных
бью́т жёстких фраз пяты́
Где
города́
пове́шены
и в петле́ о́блака засты́ли
ба́шен кривы́е
Вы́и
иду́ оди́н рыда́ть что пере-
крёстком
Распя́ты городо -
вы́е

Vladimir Majakovskij
***

På själens slitna
trottoar
klapprar dårars klackar
hårda fraser
bland
hängda
städer
och i molnets ögla har tornens
sneda halsar
kallnat
Det är bara jag som gråter när i gatukorsningarna
poliser
kors-
fasts

1913

Översatt av Bengt Jangfeldt

Алексей Кручёных
Отры́жка

Как гуса́к
  объе́лся ка́ши
дры́хну
  гу́ска ря́дом
Ма́ша
  с ро́жей кра́сной
ше́пчет про любо́вь

Велимир Хлебников
Заклятие сме́хом

О, рассме́йтесь, смехачи́!
О, засме́йтесь, смехачи́!
Что смею́тся сме́хами, что смея́нствуют смея́льно.
О, засме́йтесь усмея́льно!
О, рассме́шищ надсмея́льных - смех усме́йных смехаче́й!
О, иссме́йся рассмея́льно, смех надсмейных смеячей!
Сме́йево, сме́йево,
Усме́й, осме́й, сме́шикп, сме́шикп, Смею́нчики, смею́нчики.
О, рассме́йтесь, смехачи́!
О, засме́йтесь, смехачи́!

1909—1912

Velimir Chlebnikov
Skrattbesvärjelse

O, skrattleter, skratta upp er!
O, skrattleter, skratta av er!
Skrattigt skrattar ni ert skratt, skrattulerar skrattuellt.

O, skratta av er skrattomant!
O, skratta in i skrattofonen - beskrattade skrattleters skratt!
O, skratta ut i skrattosfaren, överskrattade skrattisters skratt!

Skrattlantis, Skrattlantis.
skratta in och skratta ut, skrattiralj och skrattribut,
små skrattoner, små skrattoner,
O, skrattleter, skratta upp er, skratta upp er!
O, skrattleter. skratta av er!

Översatt av Bengt Jangfeldt och Björn Julén

Марина Цветаева
***
Не возьмёшь моегó румя́нца –
Си́льного - как разли́вы рек!
Ты охóтник, но я не дáмся,
Ты погóня, но я есмь бег.

Не возьмёшь мою́ дýшу жи́ву!
Так, на пóлном скакý погóнь -
Пригибáющийся - и жи́лу
Перекýсывающий конь

Арави́йский

25 декабря 1924

Marina Tsvetajeva
***
Kindens rodnad får du inte –
den är stark - som flodens ström!
Jägare är du och jakten,
jag är flykten - ger mig ej.

Själens liv kan du ej fånga!
Jakten går i full galopp –
ett araberblod som biter
av en sena

mitt i flykten.

Översatt av Bengt Jangfeldt och Björn Julén

Борис Пастернак
Сложá вёсла

Лóдка колóтится в сóнной груди́,
И́вы нави́сли, целýют в ключи́цы,
В лóкти, в уключи́ны - о погоди́,
Э́то ведь мóжет со вся́ким случи́ться!

Э́тим ведь в пéсне тéшатся все.
Э́то ведь знáчит - пéпел сирéневый,
Рóскошь крошёной ромáшки в росé,
Гýбы и гýбы на звéзды вымéнивать!

Э́то ведь знáчит – обня́ть небосвóд,
Рýки сплести́ вкруг Герáкла громáдного,
Э́то ведь знáчит – векá напролёт,
Нóчи на щёлканье слáвок промáтывать!

1917

Boris Pasternak
Med sänkta åror

Med sänkta åror
Båten som bultar i vilande bröst,
lutande pilträd som kysser och smeker
nyckelben, armbåge, årtull - hav tröst,
det är ju bara naturen som leker!

Tröstandet står ju i visornas makt.
Det är syrenaska - så har det uttytts.
Daggblandad ljus kamomill i dess prakt,
läppar - mot stjärnor har läpparna utbytts

Och det betyder: att famna var sky,
att lägga armen om Herakles, världen.
Så får man sorglöst ett sekel att fly.
Fågelsång följer den nattliga färden.

Översatt av Hans Björkegren

Сергей Есенин
Письмо́ к ма́тери

Ты жива́ ещё, моя́ стару́шка?
Жив и я. Приве́т тебе́, приве́т!
Пусть струи́тся над твое́й избу́шкой
Тот вече́рний несказа́нный свет.

Пи́шут мне, что ты, тая́ трево́гу,
Загрусти́ла ши́бко о́бо мне,
Что ты ча́сто хо́дишь на доро́гу
В старомо́дном ве́тхом шушуне́.

И тебе́ в ве́чернем си́нем мра́ке
Ча́сто ви́дится одно́ и то ж –
Бу́дто кто́-то мне в каба́цкой дра́ке
Садану́л под се́рдце фи́нский нож.

Ниче́го, ро́дная! Успоко́йся.
Э́то то́лько тя́гостная бредь.
Не тако́й уж го́рький я пропо́йца,
Чтоб, тебя́ не ви́дя, умере́ть.

Я по-пре́жнему тако́й же не́жный
И мечта́ю то́лько лишь о том,
Чтоб скоре́е от тоски́ мяте́жной
Вороти́ться в ни́зенький наш дом.

Я верну́сь, когда́ раски́нет ве́тви
По-весе́ннему наш бе́лый сад.
То́лько ты меня́ уж на рассве́те
Не буди́, как во́семь лет наза́д.

Не буди́ того́, что отмечта́лось,
Не волну́й того́, что не сбыло́сь, -
Сли́шком ра́ннюю утра́ту и уста́лость
Испыта́ть мне в жи́зни привело́сь.

И моли́ться не учи́ меня́. Не на́до!
К ста́рому возвра́та бо́льше нет.
Ты одна́ мне по́мощь и отра́да,
Ты одна́ мне несказа́нный свет.

Так забу́дь же про свою́ трево́гу,
Не гру́сти так ши́бко о́бо мне.
Не ходи́ так ча́сто на доро́гу
В старомо́дном ве́тхом шушуне́.

Sergej Jesenin
Brevet till modern

Lever du ännu, min kära mamma
Också jag mår bra. En hälsning här!
Över stugan din må stilla flamma
kvällens ljus som outsägligt är.

Man har sagt mig att i oro ofta
för min skull du brukar sörja så.
Att i gammalmodig, sliten kofta
ser man dig på vägen ständigt gå.

Och när kvällen blånar över skogen
samma synbild för ditt öga står -
det är någon som i bråk på krogen
hårt sin finnkniv i mitt hjärta slår.

Lugna dig, min kära! Ingen fara.
Svår och sorgsen mardröm är det blott.
Så förtappad kan jag inte vara
att jag dör förrn dig jag träffa fått.

Jag är alltjämt lika vek till sinnet
och jag längtar blott att få en tid
till vårt hus som står så klart i minnet
vända om från oro och från strid.

Jag vill dit när trädgården om våren
står där klädd i vita blomsterfång.
Väck mig bara ej som förr om åren
redan bittida vid soluppgång.

Väck ej upp det som i dröm försvunnit.
Stör ej det som aldrig fick slå in.
Alltför tidigt i mitt liv jag hunnit
göra sorgen, saknaden till min.

Lär mig inte bedja. Låt det vara.
Till det gamla ingen väg mer bär.
Du är tröst och glädje för mig bara
och det ljus som outsägligt är.

Ängslas bara inte mer så ofta.
Du skall inte sörja för mig så.
Och i gammalmodig, sliten kofta
inte mer på vägen ständigt gå.

Översatt av Nils Åke Nilsson

Андрей Вознесенский
Гойя

Я - Го́йя!
Гла́зницы воро́нок мне вы́клевал во́рог,
слета́я на по́ле наго́е.
Я - го́ре.

Я - го́лос.
Войны́, городо́в головни́
на снегу́ со́рок пе́рвого го́да.
Я - го́лод.

Я - го́рло
Пове́шенной ба́бы, чье те́ло, как ко́локол,
би́ло над пло́щадью го́лой …
Я - Го́йя!

О гро́зди
Возме́здья! Взвил за́лпом на За́пад -
я пе́пел незва́ного го́стя!
И в мемориа́льное не́бо вбил кре́пкие звёзды –
Как гво́зди.

Я - Го́йя.

Andrej Voznesenskij
Goya

Jag: Goya!
Ögonhålens granatgropar gröpte fienden ut
vid sin galopp över slagfältet.
Jag: gråten.
Jag: gråsnön,
krigets, de brinnande städernas stämma,
i det första krigsårets snö.
Jag: grymma hungern.
Jag: galgen
där den hängda gungade som en klocka
över det nakna torget...
Jag: Goya!
O, gröna
vinklasar: vedergällning! Som granater mot väster -
jag: den objudne gästens aska!
Och i himlens minnestavla har jag naglat fast stjärnor
som grovspik.
Jag: Goya.

1959
Översatt av Hans Björkegren

Евгений Евтушенко
Бабий Яр

Над Ба́бьим Я́ром па́мятников нет.
Круто́й обры́в, как гру́бое надгро́бье.
Мне стра́шно.
Мне сего́дня сто́лько лет,
как самому́ евре́йскому наро́ду.
Мне ка́жется се́йчас -
я иуде́й.
Вот я бреду́ по дре́внему Еги́пту.
А вот я, на кресте́ распя́тый, ги́бну,
и до сих пор на мне – следы́ гвозде́й.
Мне ка́жется, что Дре́йфус -
это я.
Меща́нство -

мой доно́счик и судья́.
Я за решёткой.
Я попа́л в кольцо́.
Затра́вленный,
оплёванный,
обо́лганный.
И да́мочки с брюссе́льскими обо́рками,
визжа́, зонта́ми ты́чут мне в лицо́.
Мне кажется -
я ма́льчик в Белосто́ке.
Кровь льётся, растека́ясь по пола́м.
Бесчи́нствуют вожди́ builds трактирной

стойки
и па́хнут во́дкой с лу́ком попола́м.
Я, сапого́м отбро́шенный, басси́лен.
Напра́сно я погро́мщиков молю́.
Под го́гот:
«Бей жидо́в, спаса́й Росси́ю!»
лаба́зник избива́ет мать мою́.
О, ру́сский мой наро́д!
Я зна́ю -
ты
по су́щности интернациона́лен.
Но ча́сто те, чьи ру́ки нечисты́,
твои́м чисте́йшим и́менем бряца́ли.
Я знаю доброту́ мое́й земли́.
Как по́дло,
что, и жи́лочкой не дро́гнув,
антисеми́ты пы́шно нарекли́
себя́ «Сою́зом ру́сского наро́да»!
Мне ка́жется
я – э́то А̀нна Франк,
прозра́чная,

как ве́точка в апре́ле.
И я люблю́.
И мне не на́до фраз.
Мне на́до,
чтоб друг в дру́га мы смотре́ли.
Как ма́ло мо́жно ви́деть,
обоня́ть!
Нельзя́ нам листье́в
и нельзя́ нам не́ба.
Но мо́жно о́чень мно́го -
э́то не́жно
друг дру́га в тёмной ко́мнате обня́ть.
Сюда́ идут?
Не бо́йся – э́то гу́лы
само́й весны́ -
она́ сюда́ идёт.
Иди́ ко мне.
Дай мне скоре́е гу́бы.
Лома́ют дверь?
Нет - э́то ледохо́д ...
Над Ба́бьим Я́ром ше́лест ди́ких трав.
Дере́вья смо́трят гро́зно,
по-суде́йски.
Всё мо́лча здесь кричи́т,
и, ша́пку сняв,
я чу́вствую,
как ме́дленно седе́ю.
И сам я,
как сплошно́й беззву́чный крик,
над ты́сячами ты́сяч погребённых.
Я-
ка́ждый здесь расстре́лянный
стари́к.
Я-
ка́ждый здесь расстре́лянный
ребёнок.
Ничто́ во мне
про э́то не забу́дет!
«Интернациона́л»
пусть прогреми́т,
когда́ наве́ки похоро́нен бу́дет
после́дний на земле́ антисеми́т.
Евре́йской кро́ви нет в крови́ мое́й.
Но ненави́стен зло́бой заскору́злой
я всем антисеми́там,
как евре́й.
И потому́ -
я настоя́щий ру́сский!

Jevgenij Jevtusjenko
Babij Jar

Vid Babij Jar finns ingen minnessten.
Tvär som en skrovlig gravskrift är ravinen.

Jag känner skräck. Jag är i dag med ens
så gammal som hebréerfolket.
Det är som vore jag en jude själv.
Jag vandrar genom forntidens Egypten.
Jag dör, fastnaglad vid ett kors,
och jag bär ännu spår av spikarna.

Det är som vore jag Dreyfus.
Kälkborgarna ha angett mig och dömt mig.
Jag står förvirrad, smidd i bojor,
bespottad, hetsad och förtalad.
Små damer i brysselspetsar sticker mig
i ansiktet med sina parasoller.

Det är som vore jag en pojke i Bialystok -
det flyter blod, blod flödar över golven.
På krogen hetsar demagoger
som stinker av brännvin och lök.

Jag sparkas av stövlar, i vanmakt.
Förgäves ber jag bödlarna om nåd.
Och skränande: "Slå judarna och rädda
Ryssland!"
misshandlar en mjölnardräng min mor.

Det är som vore jag Anne Frank -
så spröd och genomskinlig som en kvist i
april.
Jag älskar. Jag behöver inga fraser.

Allt som behövs är blickarna som möts.
Så föga man kan se. Så få är dofterna.
Förbjudna är oss trädens löv och himlen.
Men mycket, mycket återstår - vi kan
i rummets mörker omfamna varandra.
"Är det någon som kommer?" Nej,
ängslas ej. De ljud du hör är vårens.
Så kom till mig. Så räck mig dina läppar.

Är det någon som bryter sig in?
Nej, det är de sista
isarna som går upp.

Vildgräset susar över Babij Jar, och träden
står likt stränga domare.
Allt skriar ljudlöst här.
Jag står med blottat huvud
och känner hur jag saktar grånar.
Jag själv är blott ett ljudlöst skri
över de tusenden som vilar här.
Jag är var pojke som blev skjuten här.
0 ryska folk, mitt ryska folk, jag vet
att du i djupet av din varelse
är internationellt. Men alltför ofta
har män med besudlade händer
brukat ditt rena namn.
Jag känner mitt hemlands godhet.
Hur vidrigt då att judehatare
djärvts kalla sig stolt
"Det ryska folkets förbund"!
I mig finns intet
som kan glömma detta!
Må Internationalen ljuda
som en dånande fanfar
när jordens siste judehatare
lagts i sin grav!
I mina ådror finns det inget judiskt blod.
Men de som hatar judar
hatar mig
krampaktigt i sitt hat
som vore jag en jude själv.
Och därför
är jag en äkta ryss!

1961

Översatt av Hans Björkegren

Владимир Высоцкий
Охо́та на волко́в

Рвусь из сил и из всех сухожи́лий,
Но сего́дня – опя́ть, как вчера́, -
Обложи́ли меня́. Обложи́ли!
Гоня́т ве́село на номера́!

Из-за е́лей хлопо́чут двуство́лки.
Там охо́тники пря́чутся в тень.
На снегу́ кувырка́ются во́лки,
Преврати́вшись в живу́ю мише́нь.

Идёт охо́та на волко́в. Идёт охо́та!
На се́рых хи́щников - матёрых и щенко́в.
Крича́т заго́нщики, и ла́ют псы до рво́ты.
Кровь на снегу́ и пя́тна кра́сные флажко́в.

Не на ра́вных игра́ют с волка́ми
Егеря́, но не дро́гнет рука́!
Огради́в нам свобо́ду флажка́ми,
Бьют уве́ренно, наверняка́.

Волк не мо́жет наруши́ть тради́ций.
Ви́дно, в де́тстве, слепы́е щенки́,
Мы, волча́та, соса́ли волчи́цу
И всоса́ли - «Нельзя́ за флажки́!».

И вот - охо́та на волко́в. Идёт охо́та!
На се́рых хи́щников - матёрых и щенко́в.
Крича́т заго́нщики, и ла́ют псы до рво́ты.
Кровь на снегу́ и пя́тна кра́сные флажко́в.

Vladimir Vysotskij
Vargjakten

Strupen brinner. Jag springer, springer
i men idag är allt som igår.
De har oss i fällan, de har oss i fällan.
Vi springer i cirkel, i blodiga spår.

De lyfter bössorna, de skrattar och siktar
och luften stinker av blod och bly.
Vargarna snävar. Vargarna stupar.
Vi kan inte hugga. Vi kan inte fly.

De skjuter vargar, ohoj, de skjuter vargar!
Nu ropar jägarna, nu ylar hundarna,
de skjuter honorna, de skjuter ungarna
och snön ar röd som deras flaggor av vårt blod.

Kampen är ojämn. De skjuter ur bakhåll
och ingen darrar på handen idag.
De stänger vår frihet med röda flaggor
de känner vargarna och vargarnas lag

de vet all vi alltid följer flocken
att när vi var ungar och mor gav oss di
så fick vi i oss med modersmjölken
att röda flaggor går ingen förbi!

De skjuter vargar, ohoj, de skjuter vargar!
Nu ropar jägarna, nu ylar hundarna,
de skjuter honorna, de skjuter ungarna
och snön ar röd som deras flaggor av vårt blod.

Иосиф Бродский
М.Б.

Я обня́л э́ти пле́чи и взгляну́л
на то, что оказа́лось за спино́ю,
и увида́л, что вы́двинутый стул
слива́лся с освеще́нною стено́ю.
Был в ла́мпочке повы́шенный нака́л,
не́выгодный для ме́бели истёртой,
и потому́ дива́н в углу́ сверка́л
кори́чневою ко́жей, сло́вно жёлтой.
Стол пустова́л, побле́скивал парке́т,
темне́ла пе́чка, в ра́ме запылённой
засты́л пейза́ж; и лишь оди́н буфе́т
каза́лся мне тогда́ одушевлённым.
Но мотылёк по ко́мнате кружи́л,
и он мой взгляд с недви́жимости
сдви́нул.
И е́сли при́зрак здесь когда́-то жил,
то он поки́нул э́тот дом. Поки́нул.

Iosif Brodskij
M.B.

Jag smekte dessa axlar och då fick
jag syn på vad som doldes bakom ryggen,
jag såg hur stolen som kom för min blick
flöt samman med den klart belysta väggen.
Taklampan lyste med en stegrad glöd
som inte är till gagn för nötta möbler
och gjorde att divanen i sitt hörn
såg gul ut, fastän klädd i ljusbrunt läder.
Ett bord stod ensamt, bart, parketten sken,
kaminen lyste mörk, ett landskap hade stelnat
inom en dammig ram, och blott buffén
tycktes i detta ögonblick besjälad.
Men så försköts min blick från tingens sfär
av fjärilen som fladdrade i rummet.
Om någonsin en vålnad levat här,
har den försvunnit härifrån. Försvunnit.

1962
Översatt av Carsten och Ola Palmær